

Pirratski kodeks etike

Kazalo vsebine

Piratski duh	1
Piratsko vedenje	2
Sporno vedenje	3
Preventivni postopki	4
Korektivni postopki	4

Piratski duh

Piratski duh označuje odnos, ki ga imamo Pirati drug do drugega in do »piratske stvari« in za katerega želimo, da ustvarja pozitivno vzdušje, znotraj katerega se vsak od nas počuti spoštovanega, slišane in upoštevanega.

Prav tako se v skladu s piratskim duhom vedemo do ne-Piratov, vseh ljudi, ki jih srečujemo kot predstavniki Piratske stranke.

Piratski duh omogoča, da so mnenje, uvid, perspektiva, znanje in potenciali vsakega od nas zaznani in v največji meri uporabljeni za našo »piratsko stvar«.

Piratski duh omogoča, da niso slišani in upoštevani le tisti, ki nimajo težav s tem, da si vzamejo prostor in besedo, ki imajo odločnejši glas in boljše retorične sposobnosti.

Piratski duh omogoča, da so slišani tudi bolj tihi glasovi, pa tudi tisti glasovi, ki so pogosto marginalizirani in izključeni, a imajo pomembne perspektive.

Piratski duh tudi omogoča, da je piratsko okolje takšno, v katerem se čutijo dobrodošli raznoliki posamezniki in njihovi glasovi, tudi in predvsem marginalizirani.

Da bi piratski duh lahko deloval, je potrebno orisati, na kakšen način se manifestira; kakšno je zaželeno piratsko vedenje. Prav tako bomo orisali, kakšno vedenje je nezaželeno, za konec pa še definirali, kakšni so postopki, ki nam pomagajo pri reševanju konfliktov ter za ukrepanje ob ponavljanju se neprimernem vedenju.

Piratsko vedenje

Piratsko vedenje temelji na naslednjih načelih:

- Drug do drugega smo **spoštljivi**, uvidevni.
- So-Piratov **ne diskriminiramo** na podlagi spola, starosti, barve kože, spolne usmerjenosti, verske pripadnosti, ideoloških stališč, socialnega položaja, itd.
- Če se zgodi konflikt med nami in drugim Piratom, ga naslovimo **neposredno na osebo**, ki se je konflikt dotika ter je **ne** obrekujemo za njenim hrbtom, nismo »tožibabe«. Če imamo pri tem težave, imamo na voljo postopek mediacije (več v Preventivni postopki). Če se drug Pirat obrne k nam z obrekovanjem, ga na to **opozorimo** ter usmerimo k direktnem reševanju konflikta z vpleteno osebo.
- Če nas zanese in je naše vedenje neprimerno, zanj **prevzamemo odgovornost** in **se opravičimo**.
- Med pogovorom **ne skačemo drug drugemu v besedo**, temveč **počakamo**, da sogovornik konča in zaokroži svoje misli.
- Da bi lažje izvajali prejšnje pravilo, si med skupinskimi debatami pomagamo z **»govorniško listo«** (speaking list), ki jo moderira za to določeni posameznik.
- Ideološka nestrinjanja so lahko podlaga za plodne diskusije in ustvarjalne rešitve. Če se ne strinjamo z ideološkimi iztočnicami drugega, ga ne kritiziramo **osebno**, temveč spoštljivo izrazimo in **argumentiramo** svoje nestrinjanje.
- Na splošno se **ne spuščamo na osebno raven**, ne kažemo s prstom, ne obtožujemo, ne krivimo, ne razvrednotimo drugega kot osebo. Diskurz ohranjamo na ravni stališč, premislekov, argumentov v odnosu do predmeta pogovora.
- Med skupinskimi debatami smo pozorni na to, da ima vsak prisotni **enako možnost do izražanja mnenja** (kolikor to seveda želi) in to omogočamo tudi tako, da ne zavzamemo preveč prostora ter povabimo h govoru tudi bolj tihe.
- Če si asertiven se (a) se drži nazaj in (b) z svojo asertivnostjo podpri tiste, ki niso
- Če si močan v argumentaciji/znanju ne "povozi" tistih, ki niso, ampak jim pomagaj izraziti svoje stališče.
- V izražanju svojih stališč temeljimo na argumentaciji, sklicevanju na pridobljene vire in/ali znanje. Pri izražanju svojih osebnih mnenj govorimo v prvi osebi in ne posplošujemo svojega stališča (ga ne predstavljamo kot absolutno resnico).
- Ker je neizbežno, da se v kontekstu skupinskih diskusij razburkajo čustva, poskrbimo za lastno **čustveno regulacijo**.

Sporno vedenje

Sporna vedenja so vsa vedenja, ki so v nasprotju s piratskim duhom in ga rušijo, vsa vedenja, ki kršijo zgoraj navedene smernice. Nekaj primerov:

- kršitev Statuta, pravilnikov in drugih splošnih aktov Piratov ter sklepov njihovih organov
- nespoštovanje zavezujočih sklepov in pravnomočnih odločb organov Piratov
- neplačevanje članarine
- neizpolnjevanje obveznosti do Piratov
- krivo pričanje ali neresnično podajanje izjav pred disciplinskimi organi Piratov ali neutemeljena odklonitev pričevanja oz. podajanja izjav
- neopravičen izostanek na povabilo disciplinskega organa
- nevestno ali lahkomiselno izvrševanje sprejetih zadolžitev in funkcij pri Piratih
- neupravičeno izostajanje s sej organov Piratov (izostanek iz seje več kot štirikrat zapored ali šestkrat v tekočem letu)
- površno organiziranje in slabo vodenje prireditvev v organizaciji Piratov
- nekulturno in nedostojno vedenje (npr. zmerjanje, pretepanje, žaljive in nedostojne geste, vinjenost, predrznost, skakanje v besedo med pogovorom, spuščanje na osebno raven med konfliktom, konfliktna komunikacija)
- neizpolnjevanje odredb strankinih funkcionarjev v prostorih Piratov ali ob prireditvah Piratov
- širjenje neresničnih trditev o Piratih, njihovih organih in funkcionarjih, ki škodijo njihovem ugledu
- opuščanje dolžne skrbi dobrega gospodarja za materialna, osnovna in druga sredstva
- ravnanje v nasprotju s finančnimi, računovodskimi in knjigovodskimi predpisi in standardi
- nenamenska uporaba odobrenih finančnih sredstev
- zloraba položaja ali prekoračitev pooblastila

Preventivni postopki

- 1.) Za regulacijo lažjih neprimernih vedenj (npr. skakanje v besedo), ki se jih posameznik sam ne zave, v vsaki debati določimo **moderatorja**, ki skrbi za »**govorniško listo**« in **sočutno opozarja**, kadar so prekršena pravila komunikacije.
- 2.) Moderator ima pravico posameznika, ki vztrajno krši pravila komunikacije, izločiti iz srečanja/sestanka (za ukrepe pri ponavljajočem neprimernem vedenju glej točke spodaj).
- 3.) Če se neprimerno vedenje dlje ponavlja in ta oseba ne kaže zavedanja za to ter posledično ne prevzema odgovornosti za to vedenje, lahko katerikoli član ali članica obvesti člana jedra ali nadzornega odbora Piratov, ki se najprej pogovori s kršilcem, mu pomaga ozavestiti nepravilno vedenje (tudi tako, da skupaj prebereta ta kodeks in disciplinski pravilnik ter se pogovorita o njegovi vsebini) in poskušata najprej neformalno rešiti konflikt.
- 4.) V primeru konflikta, ki se ne more rešiti z medsebojnim pogovorom, je na voljo pred formalnim postopanjem še postopek **mediacije**, ko zunanja oseba moderira reševanje konflikta. Mediacijo izvede sekretar, če je želja, lahko tudi zunanji izvajalec, v tem primeru plača stroške mediacije predlagatelj zunanjega izvajalca. Če je sekretar kršilec in želi mediacijo, mora plačati stroške sam.
- 5.) V primeru, da tudi mediacija ne reši konflikta ali do nje ne pride in neformalni pristop ne reši zadeve, je član jedra ali nadzornega odbora Piratov, ki zadevo rešuje le to dolžan predati Disciplinski komisiji prve stopnje (jedro), ki spelje disciplinski postopek.

Korektivni postopki

Ti so določeni v disciplinskem pravilniku ([Priloga1](#)), po formalnem postopku, ki upošteva vse procesne varovalke za udeležene, predvsem pravico do pritožbe, kar zagotavlja celo trostopenjski postopek. Disciplinska komisija prve stopnje je predvideno Jedro stranke, druge stopnje Nadzorni odbor, na to pa je moč še podati pritožbo na Kongres stranke.

V grobem pa so glavni formalni ukrepi:

- opomin
- javni opomin
- izključitev iz Piratov

Dodatno, če je storilec disciplinskega prekrška član organa Piratov, lahko disciplinska komisija to osebo razreši izvoljene funkcije.